MR. SPEAKER.—The question is :

"That leave be granted to introduce the Karnataka Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings (Amendment) Bill, 1979."

The motion was adopted and leave was granted.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Sir, I beg to introduce the Karnataka Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings (Amendment) Bill, 1979."

MR. SPEAKER.—Bill introduced.

(Karnataka appellate Tribunal (amendment) Bill, 1979 Introduction

SRI B. BASAVALINGAPPA.— I beg to move.

"That leave be granted to introduce the Karnataka Appellate Tribunal (Amendment) Bill, 1979."

MR. SPEAKER.—The question is :

"That leave be granted to introduce the Karnataka Appellate Tribunal (Amendment) Bill, 1979."

The motion was adopted and leave granted,

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Sir, I beg to introduce the Karnataka Appellate Tribunal (Amendment) Bill, 1979."

MR. SPEAKER.—The Bill is introduced: **

We will now take up further discussion on supplementary demands.

Supplementary Estimate and additional Demands for Grants for 1978-79)

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತೆಕ್ಕೇಡ್ (ಪರಸಗಡ) ;—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧ ಕೋಟಿ ೮೨ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು, ೨೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟು, ೪ ಕೋಟಿ ೪೩ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯದಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಜನ ಹಿತದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಇವತ್ತು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ೬ ಕೋಟಿ ೫೨ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪುರವಣಿ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ.

** Bills appended as Annexures to this volume

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರವು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಜೀವಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಈ ಖಾತೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಖಾತೆಯಾಗಿದೆ. ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಅನೇಕ ಜನರು ಇವತ್ತು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ೨೦–೨೫ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕದಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಜೀವಕ್ಕೂ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಹೋದವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಅಂತಹ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ, ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂಥ, ಬಹಳ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಜನರು ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕೆಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲವು ಗೂಂಡಾ ಜನರು ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳು ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಡಿವೈಎಸ್‌ಪಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ.

(ಚೇರ್ಮನ್ [ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ] ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು)

ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ? ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೋಮುವಾರು ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೈ ಬೆರಳಲ್ಲಿ ಎಣಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯು ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾದದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶೇಕಡ ೭೦–೮೦ರಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅವರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಕೈತುಂಬ ಸಂಬಳವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ, ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಟಕಾ ಆಟವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಆಟ ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಮುಟ್ಟಿದೆ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜೂಜಾಟದ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಬಸ್ ಇಳಿದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಒಬ್ಬ ದಾಂಡಿಗ ಜೂಜುಕೋರ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ: ''ಶಾಸಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ''ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಟಕ ಆಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಿ'' ಎಂದು. ನಾನು ಐ ಜಿ.ಪಿ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು, ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಜೂಜು ನಡೆಸುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನಂತೆ, ಮಟಕಾ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನಂತೆ. ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮಟಕಾ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವಮತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನಂತೆ ಆದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸರಿ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೂಜುಕೋರರನ್ನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಇನ್ನು ಎಂಟು-ಹತ್ತು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಟ್ರಸ್ಟಿನವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ

ದರೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಜಾತ್ರೆ ಸೇರಿದಾಗ, ಕೆಲವರು ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿದವಾ ಇದ ಪ್ರಕರಣ ಇನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಭೀಕರ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪವಿತ್ರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ ಇರುವ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲೇ ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಎದುರಿನಲ್ಲೇ ಮಟಕ ಆಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುವಲ್ಲಿಯಾದರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೂಜಾಟ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಸುಮಾರು ನೂರ ಐವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೦–೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಬರುವ ಕಡೆ ೧೫–೨೦ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳು ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ತಿರುಗಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ, ನೂರಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರಂತೂ, ಅವು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿವೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಜರಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೪೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವುದು ಕೇವಲ ೧೪; ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ, "ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ". ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಹೇಳಿದರೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ "ಹೊಲದಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ "ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು" ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಶಾಲಾ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನೀಡಿರುವ ಅಪಾರ ಹಣವು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ; ಆ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಕ್ಕಲುತನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಪಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ; ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದಿನದಂದು, ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬೋರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ಗಳೂ ಅವರೇ, ಹೇಳಿಕೊಡುವವರೂ ಅವರೇ ಹೀಗಾಗಿ, ಎಸ್.ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ. ಪಾಸಾದವರು "ಹಣು" ಬರೆಯಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ "ಹೆಣ್ಣು" ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

೩–೦೦ ಪಿ.ಎಂ

ಹಣ್ಣು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ; ಸ್ವರ, ಧೀರ್ಘ. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ : ಅಲ್ಪ ವಿರಾಮ, ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ; ಇಂಥವರು ಇವತ್ತು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಾಷ್ಟರುಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ : ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆಂಬ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆದೂರವಾದುದು. ಇಷ್ಟೊತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ

ಬರಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅಂಥ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ, ಅಂಗಿ ಪ್ಯಾಂಟು ಕಳಚಿ ಉತ್ತರ ಬರೆದಿರುವ ನಿದರ್ಶನ ಇದೆ; ಇಂಥ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ದುರ್ದರ ಪ್ರಸಂಗ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾದ ಮೇಲೆ ೨-೩ ಕಡೆ ಹೋಗು ವಂತೆ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತು, ಅಂತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ, ಹುಡುಗರು, ಏನೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಕಾಪಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾಸ್ತರುಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು; ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತ್ಯಸಂಗತಿ. ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲೀ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲಿ ಮಾಸ್ತರುಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನೋಡಬಾರದು; ಸರ್ಕಾರ ಸದಾ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಳಗಾವಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ; ಒಂದೇ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೋಣೆಗೆ ಸೇರಿದವರು ೨೦-೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಒಳಗಡೆ ಬರದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತೇನೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಯ್ಯನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆ ಈ ಖಾತೆ ಇತ್ತು; ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಣ್ಣು, ಹೂವು, ಕಾಯಿಂಪಲ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಚ್ಛೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಅಂತಹ ಕಡೆ ಇದರ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಒಳಗೆ ಹೂವಿನ ತೋಟ ಮಾಡಿ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗದು; ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ್ಣು, ಹೂವು, ಕಾಯಿಪಲ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ; ಅವರು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿ. ಇವತ್ತು ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರ ಖಾತೆ ಎಂದು ಜನ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಬಡವರು ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಕಾಯಿಪಲ್ಯೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಕ್ಕಲುತನದ ಖಾತೆ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಖಾತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಸುಕರು ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಕಳು ಇಲ್ಲ, ಎಮ್ಮೆ ಇವೆ, ಹಾಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಆಕಳು ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ಘಟಾಪ್ರಭಾದಂತ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು: ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿಯಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಚ್ಚ ಹಸುರಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿದ್ದು, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ, ಕೊಲ್ಹಾಪುರದಲ್ಲಿ ದೂದ ಗಂಗಾ, ವೇದ ಗಂಗಾ ಎನ್ನುವ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದು; ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಖಾನಾಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೈಲಹೊಂಗಲ, ಸವದತ್ತಿ, ಗೋಕಾಕ ಹಾಗೂ ರಾಮದುರ್ಗದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದಂಥ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಾಲಿನಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ; ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಾಲು

ಕಂಡಿದು ಕೇಕೇ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲ ಮಗನಾಗಿದ್ದೇನೆ: ನನಗೂ ಆಕಳು ಸಾಕುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ : ಹಾಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಕೂಡ ಸಾಕುತ್ತೇನೆ. ಒಕ್ಕಲತನದೊಂದಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರೈತರು ಗಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಇದು ಒಂದು ಕಸಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ನನ್ನ ಮುದ್ದಾಪುರ್ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ : ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ೩೪–೩೫ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು ನಿಂತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕಂತಹ ನೀರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ೬–೭ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆನಾಲ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಇವೊತ್ತು ಏನು ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪ್ರೀಪ್ರೈಯಾರಿಟಿ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಬೆಳೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಇದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಮಲಿನ ಹತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಲಕಟ್ಟಿ, ಬಡಹಳ್ಳಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮುಡವಳ್ಳಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆನಾಲ್ ಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಗಳಿಗೂ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದುದು, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ದುಡ್ಡು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟುವಂತಾಗಲಿ; ಆ ದುಡ್ಡು ಸದುಪಯೋಗವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಂಬಲಿಸಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಹ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಹಾಕಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ದುರ್ದೈವಕ್ಕೆ ಅವನು ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮ ಏನಿದೆ ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ಸಹ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹುಶ: ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದಾರುಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಭತ್ತು ಭಾಗ ಈ ಕೃಷಿಕರನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿರುತ್ತೇವೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿರಲಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿರಲಿ, ನಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ

ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಆ ರೈತನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ ಕೂಡ ಇದೆ ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೂ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಅವನ ಶ್ರಮ ಸೇರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರನ್ನು ರೈತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅವನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶ್ರಮ ಮಾಡತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಕೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವನ್ನು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೋ ಅಥವಾ ನಷ್ಟ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ವಿನಹ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿದ್ದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು; ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇವೊತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನನ್ನು ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಸಾಹುಕಾರನ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅವನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ರೈತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಅವನನ್ನು ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಸಮಾಜದ ಇತರ ವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಬಾಯಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ, ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇದೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿವರಣೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಬೀಜಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅಷ್ಟೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳು ಎಷ್ಟು, ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನೇ ಆದರೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ಅಥವಾ ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯಮವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೈತನಾದವನು ಬಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲ, ಕಂದಾಯ, ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ, ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಾಲ ಸೋಲಗಳಿಗೆ ಅವನು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಲು ತಾನು ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಯಾವ ಸಾಲವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಸುಬಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೇ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅವನು ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಾಗಿಯೇ ಹೊರಟರೆ ೭ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮಾಲನ್ನು ೩ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತ ಇಷ್ಟು ಬೆಳೆದರೂ ಆತನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩ ತಿಂಗಳೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷವಾಗಿ, ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಕಾಲಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತ ಬೆಳೆದ ಮಾಲಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಒಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಇದುವರೆಗೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಭತ್ತು ಜನ ರೈತರೇ ಆಗಿರತಕ್ಕ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ನಾವು ವರ್ತಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಏನಿವೆ ಇವು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರು ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಆಗಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಏನಿದ್ದರೂ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇಲ್ಲವೇ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನೀಡಿ ರೈತನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದು. ಈ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದೇ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನೀನು ಬೇಗ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡು, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನಿನಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ದಾಮಾಷಾ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು ನಾವೇ ಎಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರೈತನಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ೨-೩ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಆದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಅಲೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೆಂದು ನನಗನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ರೈತ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ವಹಿಸಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಬಡ ರೈತನ ಶೋಷಣೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆತನ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ರೈತನ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಜನತಾ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಕಡು ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆಯೋ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಳಕಳಿ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಹಾಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದೋಷ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ನೀವು ಉಚಿತ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ. ಈ ಗರೀಬೀ ಹಠಾವೋ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಉಚಿತ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅದು ಸೇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ಸಹ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಈ ಗರೀಬೀಹಠಾವೋ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಉಚಿತನಿವೇಶನ ಯಾರಿಗೆ ದೊರಯಬೇಕೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯಬೇಕು ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ದೊರೆಯಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವು

ದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಯಾರು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನ ಇದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ ಯಾಹ್ಯಾ.—ಲೋ ಕ್ಲಾಸ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಕೀಂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವರಮಾನವಿದ್ದು ೫ಗುಂಟೆ ೧೦ಗುಂಟೆ ಜಾಗವಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ೧೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಆಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಇದ್ದವರಿಗೂ, ಬಡವರಿಗೂ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುವ ಆ ಸ್ಕೀಂನಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು ಆ ಮೂಲಕ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಬೇರೆ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಹ ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇನ್ನು ಹುಡ್ಕೋ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹುಡ್ಕೋ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇಷ್ಟೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವಿದೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೂಡು ಹಾಕಿ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ೬ ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಸುಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಟೈಮ್ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಯಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬದಲು ಇತರೇ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನಗಳು ಇವೆ, ಆ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ತಾವು ರಿಯಾಯಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ನಿಯಮವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಅವುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ, ನಿಖರವಾದಂಥ ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ. ಅದು ಏನಾಗುತ್ತಿದೆಂದರೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೂ ಇದ್ದಾವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಖಚಿತವಾದ ನೀತಿ, ಈ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳವರು ವಂತಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ

ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಡೆದು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಂಥಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಯಾವ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ದಾಮಾಷಾ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಒಂದೇತರಹ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಆವಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳೂಸಹ ಬಹಳ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಧಾರಣೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರನ್ನೂ ಸಹ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಆಡಳಿತವರ್ಗದವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿದಿನ ಕಬ್ಬನು ಅರೆಯುವುದಾದರೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯಾಗಲೀ ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಆಗಲೀ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ ಅದು ದೇಶದ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ವಿನಹ ಯಾವ ಖಾಸಗೀ ಮಾಲೀಕನೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದ್ದು ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳು ನಷ್ಟದ ಬಾಬಿನಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಾದರೆ ಆದರಿಂದ ಕೇವಲ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೇ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ರೈತರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಸಹ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಬಹಳ ದುಃಖದ ಕಷ್ಟದ, ದಾರುಣ ಮತ್ತು ದುರಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ (ಹಣಕಾಸಿನ ಖಾತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ೧೯೭೮–೭೯ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವಂಥ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಮತ್ತು ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತೆಕ್ಕೇಡ್ ಮತ್ತು ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೮–೭೯ನೇ ಸಾಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೭ ಕೋಟಿ ೫೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ೪ ಕೋಟಿ ೪೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬತ್ತು ಮತ್ತು ಹೊಸರೀತಿಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ

ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಒಂದು ಮಿನಿ ಬಜೆಟ್ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದು ೧, ೧೨೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು ಈ ಸಾರಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಬಾರಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—This may not be the first instalment, there may be 2nd and 3rd instalments of supplmentary estimates in the offing.

SRI S.M. YAHYA.-The budget will come hardly within one month. Considering this, this is the lowest and the last supplementary estimates since 10 years or so. This implies that the working of the government is very much improved. At the time of preparing the budget we take into consideration the various expenditure that may be incurred. This time the unexpected and unavoidable expenditure of Rs 85 lakhs is due to TDB and Panchayat elections. This expendi ture is in escapable. Similarly in Gulbarga a few months ago, there was scarcity of water government had to spent Rs 36 lakhs : more than Rs 35 lakhs had to be given due to court decrees which is again inescapable because the courts have ordered certain amounts to be paid : we have to give Rs 45 lakhs to Bangalore University for development purposes, this will be a matching contribution from the State Govt. to the UGC and other agencies grants. Similarly due to increase in the salary bills of legislature we have to incur another sum of Rs 44 lakhs. We had taken over the high schools and for their repairs we had allocated Rs 82 lakhs. These are the major items on which we have spent this amount.

Hon. members have given their suggestions. Sri Tekkad has spoken of the working of various departments.He mentioned about the menace of Mutka gambling. This dangerous matka gambling is sprea ding and it is necessary that this gambling should be stopped. Government will be taking steps to stop this but this cannot be stopped unless the people give their fullest support. It is not the police who can stop this, the involvement of social workers and legislators are necessary in this regard. People should be dare enough to give information and also see this matka Kings and those who indulge in should be punished.

SRI RAMESH KUMAR.—No doubt the co-operation of public is necessary to stop this menace, but the police are conniving with matka Kings, that aspect will have to be taken in to consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು 'ಮಟ್ಕಾ' ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪೋಲಿಸಿನವರು ಕೂಡ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಂದಲೂ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹದ್ದು ಅನೇಕ ಸಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ನಾವು

ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಮುಖಾಂತರವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪೂರ್ತಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ನಾವು ನೀವು ಬಹಳ ವಿಜಿಲೆಂಟಿಗಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ಎನ್ನುವ ಪಿಡುಗು ಲೀಗಲೈಜಾಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಅದು ಅನಲಾಫುಲ್ ಆಗಿ ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಮಾತ್ರಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತಕ್ಕೀರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್, ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಏನಿದೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ, ಶಾಂತಿ ಇದೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಡವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಬಡ ಜನರ ಹಿತವೇ ಕಾರಣ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ೫–೬ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಎದುರು ಹೋಗಿ ನಾವು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗಲಾಟೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದು ಕಳೆದ ೪–೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲ್ಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ೭ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ನವರ Karnataka is Rich and Progressive revenue surplus state ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಈಗ ೫ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕವು ಸೇರಿ ೬ ರಾಜ್ಯಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳುಯಾವುವೆಂದರೆ, ಹರಿಯಾಣ ಪಂಜಾಬ್, ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ್, ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ. ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಈಗ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ವಾರ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ, We were in a very delicate position. West Bangal, Andhra pradesh, Tamilnadu, Kerala–they are all regarded as backward States. They say that they are backward states so they must get. more. Bihar is another backward State. They argue that these 5–6 States should not get anything. We have said that we were not progressive and rich few years ago. We have attained this economic stability and surplus in revenue account due to our own efforts. It is not due to any historical reasons like Punjab and Haryana. Karnataka has been progressing recently, and if proper financial assistance is not given, probably, we will not go further. So in this way, Karnataka was in a delicate position, because on the one side those six States and on the other side another 8 States which are called as backward States, arguing in their favour, And there are other two States like Assam and Kashmir for whom they argue for special consideration. Inspite of it, we have tried to convince them and whatever money we spent in Karnataka, it has been properly utilised–that is very important. The money given by the Finance Commission if not properly utilised the economy will not improve. In

Karnataka we have properly utilised the amount allocated by the Finance Commission. As a result of which our economy is improved and we are one of the wealthy States in India.

Yesterday, I was not present, because, we had discussion with the Planning Commission. It went upto 7-30 P.M. Our Chief Minister was also present. We were discussing with the Vice-Chairman and Members of the Planning Commission. I must say that the planning Commission also appreciated the good work done in Karnataka, especially, improving the economic conditions of the teaming millions in Karnataka. They have been very much considerate and I must thank them for all the good discussion we had. The next plan of 79—80 which we have discussed yesterday will be more realistic and fruitfull plan.

4.00 P.M.

The plan will be realistic so that we can implement it properly and use the available funds in a way which will generate and produce more and more wealth. Our strategy has been to have more and more projects and schemes which will improve the living conditions. Our strategy in Karnataka has been and will be in future annual plans, to give more and more importance to agriculture and irrigation; and we would like to spend more than 60 per cent on irrigation and electricity next year, so that wealth can be created and this wealth will certainly have a bearing as to the finances and economy of this State. So, our plan expenditure will be a little more than last year's. Last year we had an outlay of Rs. 309 crores and Rs. 22.5 crores on Cauvery Basin project which is outside the plan allocation. It is due to some technical reason. It was 309 plus 22.5 i.e., a total of 332 crores of rupees. During the previous year, i.e., in 1977-78, the total plan outlay including Cauvery Besin project was Rs. 245 crores. From Rs. 245 crores last year it was Rs. 309 plus Cauvery Basin. This year, for Cauvery Basin the Planning Commission has agreed to provide Rs. 25 crores—a little more than what we had in 1978-79. We have to calculate certain aspects—whether 174 crores from our taxation efforts—or whatever we get by devolution-which the Planning Commission has accepted includes this 10 crores of electric tariff which the Central Government has given to this State. There are certain other aspects of the annual Plan, which will have to be worked out. Now the plan allocation will be more than 330 crores of rupees. I do not want to say much. Now, Karnataka is given the fifth place and in another few years, I feel Karnataka will be able to secure the first or second rank. This is only about plan expenditure which will be more than 330 crores of rupees. Non-plan expenditure is the other aspect. All the committed works which have been started

would be under non-plan expenditure which will be almost double the plan expenditure. Last year for the plan it was 309 crores and for the non-plan it was about 630 crores, or so. This year also as far as the new schemes to be taken up it will be more than 330 crores whereas non plan includes the schemes which have been started, the schemes which have to be maintained and the works which will have to be completed. All this committed expenditure will come under non-plan expenditure. So, Karnataka is moving forward and it will be able to help further in improving the economy of this State. The hon. members have made certain suggestions to which I had the opportunity to reply. I could have replied in greater detail but it is not necessary because, it is after all supplementary estimates. The hon. members have taken this opportunity to express their views regarding working of the some of the departments, especially Education and so on and I will certainly send these things which have been recorded to the various departments and they will take action. I thank the hon. members once again.

SRI. B. V. KAKKILAYA.—Under this Demand No. 15-Pension and Retirement Benefits, it is only the pension of the Legistators that you have mentioned here. I am not speaking about this but I would like to bring to your notice that in all the departments, hundreds and thousands of cases of retirement benefits not being paid in time are there.

(Mr Speaker in the Chair)

There are instances of gratuity not being paid in time, pension not being paid in time for years together in all the departments. Education Department is perhaps the worst affected department; so also Electricity Board, P. W. D. and several other departments. Papers are not moving at all. Once a man retires, he is finished; he will not get retirement benefits. This has been brought to your notice on the floor of this House. Why is it that the Finance Department has not evolved some scheme by which the retiring persons are paid retirement benefits, commutation pension etc., in time? Will you think of evolving some plan and of taking administrative measures to see that retirement benefits are paid the moment a man retires?

SRI S. M. YAHYA.—As far as the Finance Department is concerned, it has never delayed and will not delay, matters. In fact, I have received some complaints and I have gone through some of the papers. Absolutely there is no delay. In respect of the cases of employees of bodies like the old Taluk Board Schools, Hospitals etc., there are certain technical reasons. The question is whether these employees come under these benefits because their employer was quite different

and they retired not as government employees. A few such cases we have. In respect of some other cases like the employees of the Electricity Board, Government is not directly concerned. Thirdly, the Government for the past 2-3 months have taken so many steps. Actually, the Heads of Departments have the right to provide provisional pension atleast but these Officers never used to exercise their power. Now, we have again and again reminded them that they must immediately provide whatever provisional pension that a person who has retired is eligible according to the records available and they have been now doing it. If Hon. Members can give me certain specific cases, then it will be expedited. But as far as I know, it has been expedited; Beyond any imagination, we have done. There may be few cases.

SRI B. V. KAKKILAYA.—In Mangalore, all the Municipality Schools were taken over by the Government, nearly eight years back and the Mangalore Municipality authorities have collected Provident Fund etc., from the employees but they have not remitted it to the Government. They have collected Crores of Rupees from the employees. They are getting revenue from Octroi but they don't make good the amount of the employees to the Government. Will the Minister give instructions to them to pay the employees contribution towards P. F. etc., the Government?

SRI S. M. YAHYA.—This is one of the reasons...

SRI B. V. KAKKILAYA.—There is no question of saying excuse. It is the Government as a whole should see that this question is solved. The Government should see that these legal hurdles are over come and the amount due from the Municipality is paid.

SRI S. M. YAHYA.—We have local bodies where they have certain autonomy and if they have properly don't send the records, the problems would arise. Certainly we must see that the Municipality especially the Mangalore Municipality should be told to expedite the matter no doubt but it is not correct to generalise. Now in this matter, the Government is very sympathetic to those who retire and would like to provide whatever benefits they should get under law. So, we have done a lot. Therefore, I was little surprised when my friend said that there are lot of cases and the Government has done nothing. Hardly there may be few cases of that type. When the autonomy of the Municipality and the working of the Government come, there may be certain points of dispute. These are some of the technical points but by and large, we have expedited. If there are certain cases, we will certainly do our best to solve them.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—There is a demand under Co-operation. You have demanded a sum of Rs. 10 lakhs. You have sanctioned an interest free loan of Rs. 10 lakhs to the D.C.C. Bank, Raichur. This amount has been advanced from the Contingency Fund to the D.C C. Bank, Raichur. You have stated that the Bank's recovery performance was very poor and therefore it was sanctioned. This is rather very strange. Raichur is a rich District, I don't know how the Bank is not in a position to recover the dues. You have helped them with an interest free loan. Banks which have satisfactory record of recoveries deserve these benefits and not these people who can afford to repay the loans in time. You have given an interest free loan of Rs. 10 lakhs to this Bank. Is it justifiable ?

Then, an additional sum of Rs. 85,00,000 is demanded under Demand No. 55, Community Development. First, you have provided Rs 74.90 lakhs for elections to local bodies and now you have asked for Rs. 85 lakhs. Put together, it comes to more than Rs. 165 lakhs. It works ut to more than 3/4 lakh per Taluka Board. There are taluka boards whose income is even less than a lakh of rupees. I don't say that there should not be any election to the Taluka Boards but the point is, we are spending nearly a lakh of rupees in conducting an election to the Taluka Board. Should not the Government think of augmenting the resources by amending the Taluka Board Act so that they have additional resources and work effectively ? We are taking pride in saying that we have decentralised and there is decentralisation of power even upto the taluka level but they have to work without finance. We have been telling every year on this demand to amend the Taluka Boards Act so that they can be in a position to augment the resources. We have been telling the Government to see that their financial powers are enhanced in order to make them work effectively as demacratic institutions. I don't want that this amount should not be spent but see that if possib'e, this amount is curtailed and at the same time the Government should see that these Taluka Boards are sufficiently helped with finance so that you can take pride in saying that democratic institutions are working effectively like our Assembly.

SRI S. M. YAHYA.—If the Hon. Member's apprehension is that the amount spent for the election of the Taluka Boards and Panchayats is more, I would say, democracy is a very costly affair, and Rs 74.90 lakhs has been spent for election purposes. The Hon. Member appreciates the money spent for this purpose is necessary in democracy and further says that more money should be given to the Taluka Boards and Panchayats for development. There the Government is also with the Hon. Member, In fact, the Government

is considering to give certain adhoc funds to all the Taluka Boards in Karnataka. In another few weeks or so, the Government would take a decision to provide more and more funds to the Taluka Boards and Panchayats. Even though we spent lot of money on elections which is very necessary, and which cannot be avoided at all, we will further give money for the development purposes to these local bodies.

As far as Raichur Bank is concerned, the Hon. Member has questioned why Rs. 10 lakhs interest free loan has been given to that Bank. According to the hon. Member, rich District like Raichur should not get this benefit. My experience is, that these rich districts don't give me also proper taxes in our small savings. Raichur is also a Member. It has become rich district. It is a neo-rich, which is always bad. If a person becomes rich, he goes on spending for nothing. This is the case with Raichur also. It has just become rich. It is just adjusting. Probably, we have to collect lot of money from them towards betterment levy etc. As far as this point is concerned, *i.e.*, providing of Rs. 10 lakhs interest free loan to this Bank, I would like to say that this has to be done for the simple reason that the Reserve Bank has stopped giving them because of their bad performance.

We never wanted agriculturists to suffer. There may be rich agriculturists ; there may be poor agriculturists also. So, the loan benefit to the agriculturists cannot be stopped since the Reserve Bank of India had done so. But funds are very much necessary for the improvement of agriculturists and Government thought it fit to provide them such loans and wanted that agriculturists should be benefitted through such scheme.

SRI M. VEERAPPA MOILEY.—Sir, as far as demand No. 7 item Nos. 2, 3 & 6-payment of central assistance for providing share capital to Primary Weavers Co-operative Societies, I would like to seek an assurance from Hon. Minister for Finance. In this item nearly 90 per cent of the Weavers' Society appear to be filled with the relatives as Office-bearers of the Society and the entire family reaping the benefit. Whereas the actual needy and poor weavers do not get the benefit. Therefore, I request the Government to take steps to prevent such malpractices and see that those genuine societies will get the benefit. Will the Government assure that only those genuine societies will be sanctioned loans and share capital out of the budgetary provisions ?

SRI S. M. YAHYA.—Since the hon. Member was in this field for some time he had done good things to the weavers. Therefore, I would suggest to the hon. Member to provide guidelines to us so that on the basis of which we can certainly help the poor weavers in this respect.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ :— ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ ೫೬ರಲ್ಲಿ ಡಿಪಿಎಪಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ೧.೫೦ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಲೋಕಲ್ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ರ್ಸ್‌ಗೆ ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಸಹ ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ರ್ಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ರ್ಸ್‌ಗೆ, ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಕಸುಬನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಮುಂದೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಈ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ :— ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಇದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ರೆಫರ್ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇದನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಡಿಐ ಆರ್ ಲೋನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಂದು, ನಂತರ ಕೇಂದ್ರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri V.V. PATTAR :— Sir regarding demand No.7 I would like to suggest something to the Government. In my area (ie. in Jamkhandhi) there are about 22 Co-operative Societies. They are all bogus societies and no weaver is benefied. I think some of these co-operative societies must be included in the 102 societies named here. I would only request the hon-Minister to make a verification of these societies while granting loans to them and also urge upon the Government to grant loans only to these societies which are working for the benefit of the weavers. I would like to have an assurance in this respect from the Hon. Minister.

SRI S.M. YAHYA :— Sir, the hon-Member raised a point as to the working of certain societies in Jamkhandi taluk. If they are not working properly I would request the hon-Member to take up this matter with the Minister for Co-operation.

MR. SPEAKER :— The question is :—

"That further sums not exceeding the amount shown in the statement of Demands Nos. 1, 7, 8, 10, 12, 15, 23, 29, 30, 32, 33, 40, 42, 43, 44, 53. 54, 55, 56, 59, and 61 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31 st day of March 1979.

The motion was adopted and the sums were granted

As orderer by tee speaker the motion for Demand for grants adopted by the House are reproduced below :—

(1) That a further sum not exceeding Rs. 4,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1979, in respect of "Agriculture (excluding Horticulture and Drought Prone Areas Programme)".

(2) That a further sum not exceeding Rs. 55,51,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1979 in respect of "Small Scale Industries".

(3) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March,1979. in respect of "Sericulture".

(4) That a further sum not exceeding Rs 45,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979 in respect of "Higher Education".

(5) That a further sum not exceeding Rs. 2,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1979, in respect of "Primary and Secondary Education".

(6) That a further sum not exceeding Rs. 4,05,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979 in respect of "Pension and other Retirement Benefits".

(7) That a further sum not exceeding Rs. 2,000 be granted to Government to defray the charges which willcome in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "Police and Fire Services".

(8) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "Housing (Excluding Government Residential Buildings)".

(9) That a further sum not exceeding Rs. 36,20,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979 in respect of "Urban Development etc".

(10) That a further sum not exceeding Rs. 7,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects"

(11) That a further sum not exceeding Rs. 37,07, 000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "State Legislature".

(12) That a further sum not exceeding Rs. 3,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1979 in respect of "Area Development".

(13) That a further sum not exceeding Rs. 1,03,30,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "Buildings".

(14) That a further sum not exceeding Rs. 1,00,02,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979 in respect of "Roads and Bridges".

(15) That a further sum not exceeding Rs. 15,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "Public Health Engineering.

(16) That a further sum not exceeding Rs. 73,01,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1979, in respect of "Co-operation (Excluding Regulated Markets) etc."

(17) That a further sum not exceeding Rs. 29,20,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "Regulated Markets".

(18) That a further sum not exceeding Rs. 85,00,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "Community Development".

(19) That a further sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31stday of March, 1979, in respect "Drought Prone Area Programme".

(20) That a further sum not exceeding Rs. 51,000 be granted to Government to defray the charges whichwill come in course of payment during the year ending the 31 stday of March, 1979. in respect of "Social Security and Welfare (excluding Women and Children's Welfare)".

(21) That a further sum not exceeding Rs. 30,00,000 be granted to Government to defay the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1979, in respect of "Fisheries".